

SOCIALNA ZAKO- NODAJA BO MO- RALA ČAKATI.

Tako se tolmači Rooseveltov
govor, v katerem je svaril
proti "fantastičnim" soci-
jalnim zakonom. Profiti
so prvi!

WASHINGTON, 16. nov. —
Splošen vtis v delavskih in li-
beralnih krogih Washingtona, po-
tem ko se je proučilo zadnji
Rooseveltov govor glede brezpo-
slobnosti in druge socialne za-
konodaje, je ta, da so profiti
privatnih interesov prvi, in da
dokler se ti ne uresničijo, bo mo-
ral program socialne zakonoda-
je potpežljivo čakati. Značilna
je posebno Rooseveltova izjava,
v kateri je obrnil hrbet svojim
nekdanjim obljubam za starost-
no pokojnino in zavarovanje
proti boleznim.

"Naša prva naloga je, spravi-
ti ekonomski sistem v funkcijo,
tako da dobimo sigurnost v
splošnem," je dejal predsednik.
"Ne vem, če je sedaj čas za ka-
ke zvezne zakone glede starost-
ne pokojnine. Sedaj določamo
splošne smernice, katerim se bo
lahko pozneje priključilo razne
dele programa za socialno var-
nost."

V teh predsednikovih besed-
dah vidijo delavski opazovalci
dokaz, da se je Roosevelt odprto
pridružil programu Wall Streeta,
ki zahteva, da se z "reformami"
mora počakati toliko časa,
dokler vlada velebiznisa ne po-
maga k nekdanjim profitom.

Liberalni krogi, ki stojijo za
Rooseveltom in ki so upali, da
bo predsednik priporočal obse-
nen načrt za socialno zakonoda-
jo, so razočarani, toda se to-
lažijo z zagotovili, da je Roose-
velt še vedno "odprt" za ka-
rakteristične sugestije v interesu
delovnega ljudstva. Tako je da-
nes rekla delavska tajnica Per-
kinsa.

Jasno pa je, da se je Roose-
velt definitivno odločil podpirati
stališče velebiznisa in da ne bo
trpel nobenih "fantastičnih" za-
htev, ki bi veljale delodajalce
samo en cent v obliki novih dav-
kov. Tudi Rooseveltov načrt za
brezposlobnostno zavarovanje ne
predvideva nobenih davkov,
temveč zahteva, da se ga finan-
cira s prispevki od strani delav-
cev, kajti delež, ki se ga bi te-
oretično naložilo na delodajalce,
bi slednji itak dobili nazaj po-
tom nižjih mezd in višjih cen.
Tako je Rooseveltov program
"Socialne varnosti" splahnel v
prazen nič.

Ruski film.

V Penn Square gledališču na
E. 55 St. in Euclid Ave. se bo
jutri in skozi ves teden kazalo
sovjetski zvočni film "Sibirski
patruja", ki bazira na dogod-
kih iz ruske civilne vojne. Dalje
se bo videlo proslavo Prvega
maja v Nemčiji, Hitlerjev te-
ror, sežiganje knjig, pobijanje
delavcev od strani nacističnih tol-
p, obravnavo radi požara v Reich-
stagu in razne druge dogodke iz
sodobne Nemčije.

Na operaciji

Zadnji četrtak je bila odpe-
ljana v Women's bolnico Fran-
ces Dolence, stanujoča na 6410
St. Clair Ave. Podvržena se je
moralno težki operaciji. Prijate-
ljice so vabljeni, da jo obiščejo,
ni pa ji želimo skorajšnjo okre-
vanje!

ZANIMIVE VESTI IZ ŽIVLJENJA NAŠIH LJUDI PO ŠIRNI AMERIKI

V pondeljek zvečer je v Mil-
waukee umrla Mrs. Cecilija Len-
ko, rojena Vesočnik, soproga
glavnega tajnika Jugoslovanske
Podporne Zveze Sloga, Mr. John
Lenkota. Smrt je prišla nepriča-
kovano, akoravno jo je že pet
let mučil hud revmatizem, ki jo
je meseca avgusta priklenil na
posteljo. Pokojna je bila stara
52 let, doma iz Ljubnega v Sa-
vinjski dolini ter je prišla v A-
meriko leta 1907. Poleg moža
zapuša tukaj dva sina in dve
hčeri, dve sestri in mnogo so-
rodnikov. Bila je članica društ-
va "Napredne Slovenke", št. 6
J. P. Z. Sloga in društva "Bal-
kan", SSPZ. Pogreb se je vršil
v četrtak ob 2. uri popoldne na
Forest Home pokopališče, kjer
je bilo truplo upepeljeno. Pokoj-
na je bila v naselbini splošno
priljubljena. Družini naše so-
sožalje!

V Conemaugh, Pa., je umrla
Marija Kapler, po domače Vivo-
da, stara 57 let in doma iz Bo-

janje vasi pri Radovici v Beli
krajini. Zapuša pet sinov in dve
hčeri.

Na \$20 globe je bil v Chica-
go od sodnika Dunne obsojen L.
Mankovič, ki je nepostavno pre-
jemal relief. Dokazano mu je bi-
lo, da ima njegova žena \$500 do
\$600 v hranilnici. Mankovič mo-
ra povrniti \$147, kolikor je pre-
jel iz religne urada.

V Saginaw, Mich., je umrla
Marija Eržen, rojena Čarman,
stara 67 let. V Ameriki zapuša
moža, dva sinova, štiri hčere in
sestro.

V Pueblo, Colo., je umrla vdo-
va Mrs. Prosen, stara 68 let, ki
zapuša v Pueblo eno hčer, v
Milwaukee, Wis., pa štiri sinove
in eno hčer. V istem mestu so
se poročili: Louis Trontel in
Josephine Kalič; Anton Vodišek
in Anni Zupančič, dočim sta Mr.
in Mrs. Perko obhajala 25-letni-
co svojega zakonskega živ-
ljenja.

Vatikan je zgubil igro v Avstriji

Rajhovski fašizem in avstrijski Heimwehr roko v roki.

Po julijskim puču avstrijskih
nacijev, ki je stal glavo samega
voditelja klerofašistične reak-
cije, dr. Engelberta Dollfussa,
se je površnemu opazovalcu
zdelo docela nemogoče, da bi se
mogli Nemčiji in Avstriji po-
botati. Zdelo se je, da tu ni mo-
goč noben kompromis, ampak
samo boj obeh režimov, ki da
se mora končati ali s propadom
rajhovskega fašizma ali z anek-
sijo "avstrijske provincine."

Prišlo je drugače

Pretekli teden so prodrle v
javnost vesti o pogajanjih med
avstrijskim režimom in pred-
stavniki avstrijskih nacijev, in
je bil o tem objavljen celo ur-
adni komunik. Pogajanja še
trajajo, bodo pa gotovo uspe-
la, čeprav bi se utegnile še ne-
koliko zavleči.

Rajhovski fašizem ima danes
dovolj drugih skrbi kot pa pe-
čati se z avstrijskim vpraša-
njem, zato je pripravljen k po-
puščanju in sklenitvi kompromi-
sa. Mednarodni položaj je tak,
da o kakšnem zavojevanju Av-
strije ne more biti govora. Vsaj
zaenkrat ne. Ni pa s tem reče-
no, da se je nemški fašizem a-
nektiranju Avstrije za vselej
odrekel. Nikakor ne. Ali to je
muzika bodočnosti. Trenotni po-
ložaj pa zahteva od njega prak-
tično politiko, politiko, ki vodi k
uspehu in h končnemu cilju,
četudi po ovinkih. Pri tem je
rajhovskemu fašizmu prišlo
prav napeto razmerje v avstrij-
skem vladnem taboru, kjer se
borita za premoč klerikalizem
in Heimwehr.

Heimwehr rabi v svrhu utr-
ditve svojih pozicij in pa, da si
zagotovi končno zmago nad kle-
rikalizmom, pomoč. Italijanski
fašizem mu je gotovo naklonjen.
Ali za svojo zmago v notranji-
sti potrebuje Heimwehr več kot
samo zunanjo podporo, on rabi
tudi notranjega zaveznika. Kot
zaveznik Heimwehra pa prihaj-
ajo v poštev edino le naciji,
nacija katerih srd je naperjen
predvsem proti krščanskim so-
cialcem, ne pa tudi proti Heim-
wehru, s čigar voditelji so si bili
vedno v več ali manj prijateljs-
kih odnosih. (To potrjujejo
tudi dogodki iz julijskega pu-
ča. Dollfuss, predstavnik av-
strijskega klerikalizma, je iz-
gubil glavo, Fey, predstavnik

Heimwehra, pa je prišel iz ujet-
ništva s popolnoma zdravo ko-
žo. Njegova vloga v julijskem
puču se da primerjati samo z
vlogo dveh pajdašev, ki skupno
izvršita kakšen podvig in se že
v naprej dogovorita, da drug
druga ne bosta izdala, ter si
obljubita, da bo tisti, ki bo ostal
na svobodi, skrbel za to, da bo
onega, ki bo obvisel, rešil.) Ako
se Heimwehru posreči njegov
načrt, da s svojim pritiskom v
vladi legalizira nacistični pokret,
oz. si ga podredi, je dosegel svoj
namen. Vse kaže, da je Heim-
wehr že blizu svojega cilja.

Heimwehrovski fašizem je po-
polna kopija rajhovskega, in če
hočete, tudi italijanskega fa-
šizma. Že iz tega razloga raj-
hovski fašizem ne more biti na-
sprotnik heimwehrovskih stre-
mljenj in ker Avstrije zaenkrat
ni mogoče priključiti Nemčiji,
se rajhovski fašizem prav rad
zadovolji s tem, da bo Avstrija
fašistična država, v duhu raj-
hovskega fašizma, čeprav bo
njej na čelu stal namesto Hit-
lerja — Starhemberg. Pomirje-
nje med obema državama bo po-
godu in Hitlerju in Starhembergu
in končno morda še tretjemu,
to je Mussoliniju.

Ne smemo prezreti, da je raj-
hovski fašizem popolnoma pre-
orientiral svojo politiko. Opu-
stil je stari Viljemov načrt pro-
diranja na Balkan, zanj je Bal-
tik važnejši, zanj je Ukrajina
cilj njegovih zunanjepolitičnih
osvajalnih stremeljenj. Ta pre-
orientacija v zunanji politiki pa
je zelo pomirila živce Benita
Mussolinija, ki ima svoje pogle-
de uprte na Balkan in pa v Afri-
ko, kjer mu Francozi nudijo
znatne koncesije — Avstrija ne
bo več jabolko spora med Italijo
in Nemčijo, ampak most, ki bo
spajal sever z jugom. Starhem-
berg bo v svojem lastnem inter-
esu držal svoje železo v ognju in
v Berlinu in v Rimu. Nanj se bo-
sta lahko zanesla i Hitler i Mu-
ssolini, in ne bo imel interesa
goljufati niti enega, niti dru-
gega, glavno je, da ga bosta
oba priznavala. Avstrija pod
heimwehrovskim režimom nudi
tako Italiji, kakor Nemčiji tisto
sigurnost v zunanji politiki, ki
jo eksponenti Vatikana ne bi
mogli nikoli nuditi. Kajti Vati-
kan dela svojo mednarodno po-

Roosevelt na turi v Tennessee Valey

Včeraj je obiskal Kentucky
ter si ogledal mesto Norris
in veliki jez.

KNOXVILLE, Tenn., 16. no-
vembra. — Predsednik Roose-
velt se je danes zjutraj na turi
skozi Tennessee Valley ustavil
najprej v Harrodsburgu, Ken-
tucky, kjer je bil navzoč pri od-
kritju spomenika pionirjem dr-
žave Kentucky. Tam je imel
kratek govor, v katerem je
zbrani množici rekel, da duh
pionirjev še vedno živi in da de-
lo, katero vrši vlada danes,
predstavlja podaljšek truda in
dela, ki so ga izvršili možje in
žene, ki so se prvi naselili v tem
delu dežele.

Vozeč se v avtomobilu je
predsednik potem obiskal Caol
Creek v Tennessee in ogledal si
je novo industrijsko mesto Nor-
ris, imenovano po senatorju
Norrisu, ki je bil med prvimi, ki
so se zavzemali za projekte, ka-
tere sedaj vlada gradi v Tennes-
see Valley. Takozvani Norri-
sov jez je ened teh projektov.
Delavski domovi v Norrisu so
opremljeni z modernimi elek-
tričnimi komforti. Mesečna na-
jemnina v teh domovih, ki imajo
služiti kot vzor za delavska sta-
novanja, znaša le \$14.50.

V govoru, ki ga imel predse-
dnik stoječ v avtomobilu, na pe-
čini, ki se dviga nad Clinch Ri-
ver v bližini novega jezja, je de-
jal, da gradnja vodno - električ-
nih naprav in drugih projektov
za kontrolo povodnji in boljšo
rabo zemlje, s katerimi se bo
dvignilo življenjski standard
prebivalstva po vsej Tennessee
Valley, predstavlja "novo voj-
no — vojno za izboljšanje sta-
nja milijonov ameriških držav-
ljanov."

Tekom vožnje po vijočih ces-
tah se je enkrat ustavil ter imel
kratek nagovor pred skupino
mož, ki so zaposleni pri gradbe-
nem delu. Potem je nadaljeval
pot po novozgrajeni cesti, ob
lateri so stali fantje od gozdne
armade ter zaključili turo dana-
šnjega dneva v Knoxville, kjer
je med navdušenimi klici prebi-
valstva stopil na poseben vlak,
s katerim se je nocoj odpeljal
naprej proti Nashville. Tam bo
jutri zjutraj predsednik svojo
inspekcijsko turo nadaljeval.

TRIJE RUDARJI UBITI.

FROSTBURG, Md., 16. nov.
V Bowery Furnace premogovni-
ku v Midlothian so bili danes na
mestu ubiti trije predelavalci, na
katere se je zrušila velika ska-
la, in malo je manjkalo, da ni
ista usoda doletela treh delav-
cev, ki so baš stopili na stran,
da so predelavalci pogledali, ka-
ko delajo.

Seja direktorija

Direktorska seja Slov. Za-
družne Zveze se vrši v pondeljek
večer, ob 7:30 uri v navadnih
prostorih. Direktorji so prošeni,
da se je gotovo udeležijo. — taj.

litiko in njegovi privrženci v
vseh državah jo izvršujejo.
Pod pritiskom Heimwehra
pripravljeni sporazum med re-
žimom in nacijo v Avstriji po-
meni zelo težak poraz Vatikana
v zunanji politiki.

Jutri ob 7:30 zvečer
koncert zbor "Adri-
ja" v Slov. Društ. Do-
mu v Euclidu!

Sodnik obsodil moža, ter poročil njegovo ženo.

LOS ANGELES, 16. nov. —
Velika porota in odvetniška
zbornica v tem mestu preiskuje
posebne vrste škandal, v kate-
rega je zapleten sodnik Guy F.
Bush. Kot se je namreč dognalo
je sodnik 16. oktobra dobil od
svoje žene mehiškansko razporo-
ko. Dva dni kasneje je neka
Mrs. Hewitt-Legrand, žena ne-
kega trgovca, katerega je sod-
nik obsodil v ječo pod obtožbo,
da je ukradel svoto denarja, do-
bila v Mehiki razporko od svo-
jega moža. Že dva dni pozneje
pa sta se sodnik in Mrs. Hewitt-
Legrand poročila v Tia Juana,
Mehika.

Sodnik Bush je danes resigni-
ral, med tem pa se preiskava
nadaljuje. Oblasti trdijo, da v
smislu californijske postave
razporka med sodnikom in
njegovo prvo ženo ni veljavna,
dokler ne poteče leto dni od dne-
va, ko je bil izdan razporkni
dekret.

BOLGARIJA JE TUDI BANKROTNA

SOFIJA, 16. nov. — Bolgar-
ska vlada je nocoj naznanila, da
bo prenehala z odplačevanjem
vseh svojih zunanjih dolgov.
Ministrski predsednik Georgijev
je izjavil, da je Bolgarija pri-
pravljena pustiti svojim upni-
kom, da proučijo položaj držav-
ne finance ter se sami prepriča-
jo, da s plačili ne more nadalje-
vati.

ČETVORČKI ROJENI V SOVJETSKI RUSIJI

NALČIK, Sovjetska unija, 16.
nov. Žena nekega železničarja z
imenom Malijanov je včeraj po-
rodila četvorčke, dva dečka in
dve deklici, ki tehtajo od pet do
osem funtov. Sovjetski mate-
rinski in otroški zavod v Moskvi
je poslal sem nekega izvedenca,
ki bo opazoval njih razvoj.

ROOSEVELTOV SIN POROČI HČER MUNCISKEGA MAGNATA.

WILMINGTON, Del., 16. nov.
— Drugi najmlajši sin predse-
dnika Roosevelta, Franklin jr., je
zelo pogosto gost na domu mu-
nicijskega magnata Du Ponta,
ki ima tu svojo razkošno rezid-
enco. Splošno se govori, da bo
v kratkem naznanjena zaroka
med predsednikovim sinom in
Miss Ethel Dupont, ki je šele
pred kratkim došla v privatni
dekliški šoli ter stopila v
"družbo."

GONGWER ŠEL NA JUG

Clevelandski demokrat. boss
W. B. Gongwer se je včeraj, kot
običajno vsako leto po volitvah,
odpeljal v Florido, kjer ima svoj
zimski dom. Njegovi prijatelji
pravijo, da ne vedo, kdaj se bo
vrnil.

NI TI NOVOROJENČKI NISO VARNI PRED FAŠIZMOM

RIM, 16. nov. — Fašistična
vlada je danes objavila nov de-
kret, ki zahteva, da postanejo
vsi otroci moškega spola tisti
trenutek, ko so rojeni, člani fa-
šistične "balille", ki vežba mladi-
no v rabi vojaškega orožja.
Starši ki se bodo novorojenčkov
tako vpisali v "balillo", bodo
strogo kaznovani.

PLES V END

S. N. Dom na St. Clairju pri-
reja jutri zvečer plesno veselico
v avditoriju.

Velebiznis in New Deal v bratskem objemu

Trgovska zbornica Zed. držav je zadovoljna
z Rooseveltom ter pozivlja k podpori
njegove administracije.

WASHINGTON, 16. nov. —
Veliki bizniški interesi so se da-
nes pridružili bankirjem ter ob-
ljubili, da bodo na celi črti sode-
lovali s predsednikom Rooseveltom
in njegovim New Dealom. To
stališče velebizniških intere-
sov je značilno vpricho rezultata
kongresnih volitev, pri katerih
se je pokazalo, da Rooseveltova
administracija odslej naprej ni-
ma več opravka z opozicijo na
konservativni politični fronti,
temveč da jo ogroža edino le le-
vičarski element v svoji lastni
stranki.

Direktorji Trgovske zbornice
Zed. držav je danes sprejel for-
malno resolucijo, v kateri po-
zivlja bizniške prvake širom de-
žele k "združeni ofenzivi", ki
naj pospeši vladno delo za go-
spodarsko okrevanje. Jasno je,
da je velebiznis izgubil vsak
strah pred Rooseveltovim "ra-
dikalizmom", katerega je pred-
sednik sam razpodil predvsem z
govorom, ki ga je imel pred kon-
vencijo bankirjev, v katerem je
poudaril svojo vero v pravičen
dobitek. Tudi postopanje admi-
nistracije tekom kampanje, v
kateri je pomagala reakcija k
porazu Upton Sinclairja v Cali-
forniji, je brez dvoma vplivala

na kapitaliste skrajno blagodej-
no, kajti zdaj je jasno, da Roo-
sevelt nima v mislih nobenih
takih eksperimentov, ki bi bili
kapitalizmu res nevarni.

Zadovoljstvo velikih bizniških
interesov nad najnovejšo takti-
ko Roosevelta se srca iz reso-
lucije, ki je bila sprejeta danes
od direktorjev narodne trgov-
ske zbornice.

TRIJE Z DENARJEM SE PONUJEJO NEVESTI

WASHINGTON, 15. nov. —
Miss Gloria Roberts, ki je pred
nekaj dnevi naznanila, da je pri-
pravljena poročiti vsakega pri-
mernega moškega, ki ji plača
\$12,000, ker denar rabi, da po-
maga k zdravju svoji bolni ma-
teri, je prejela nešteto ponudb,
ampak med vsemi moškimi, ki
jo želijo poročiti, so samo trije,
ki so v stanu ustreči njenemu
pogovju glede \$12,000. Eden teh
se je zgledil iz Louisville, drugi
iz nekega malega mesta v Ala-
bami, tretji pa iz Bostona. Sled-
nji je lastnik restavracije, piše,
da ima \$15,000 ter da bi rad pri-
šel v Washington ter živel z njo.

Za ljubitelje plesa.

V Twilight Ballroom (Grdi-
nova dvorana), 6025 St. Clair
Ave. se vrši nocoj in jutri zve-
čer ples. Nocoj igra Paul Botta
radio orkester, jutri pa Noonie
Dolin orkester. Vstopnina 25c.

Himen

Poročila sta se Mr. Anthony
Tomšič Jr., in Miss Antonia No-
vak, hčerka naših dolgoletnih
naročnikov Mr. in Mrs. Anton
Novak, 1174 E. 175 St. Mlada
novoporočenca se nastaneta na
23741 St. Clair Ave., Euclid, O.
Bilo srečno!

Domača zabava.

Domačo zabavo za prijatelje
in znance prirejata nocoj John
in Rose Kern, 1273 E. 55 St.

V resoluciji je med drugim re-
čeno:

"Izjave predsednika nam da-
jajo pogum v naši veri, da se
v polni meri zaveda našega sta-
lišča in da je pripravljen poslu-
šati naše sugestije za občni bla-
gor."

Kadar se kapitalisti vneajo
za "obči blagor", je jasno, da
imajo v mislih samo eno — svo-
je profite.

Roosevelt je potlačil vse dvo-
me, kje da stoji, vsled česar ni
nobenega vzroka, zakaj bi se
bankirji in industrijski mag-
nati ne mogli navduševati za
njegov "New Deal" ter mu ob-
ljubljati 100-procentno podpo-
ro. Znano je, da so se zadnji čas
vršili številni razgovori med
bizniškimi magnati in voditelji
administracije in iz teh razgo-
vorov se je izkristaliziral senti-
ment, ki ga velebizniški intere-
si izražajo v danes sprejeti re-
soluciji.

Velebizniški prvaki pravijo,
da bodo to zimo podvzeli "silno
ofenzivo" proti depresiji, s ka-
tero bodo pomagali Rooseveltu
aer prepričali kongres, da sedaj
ni čas za nove radikalne zaka-
ne, ki bi "vznemirjali" bizniški
svet.

Kot posredovalec med bizni-
skimi prvaki in Belo hišo je zad-
nji čas nastopal prof. Raymond
Moley, bivši pomožni državni
tajnik in osebni prijatelj pred-
sednika. Danes objavljena izja-
va pokazuje, da je bil popolno-
ma uspešen. Zadovoljni sta oči-
vidno obe strani in tako sta se
velebiznis in New Deal znašla v
bratskem objemu.

7 MRTVIH V GROZOVITI AVTNI KOLIZNI.

ALTOONA, Pa., 16. nov. —
Na William Penn Highway, ne-
daleč od tega mesta, sta bila v
koliziji danes dva avtomobila,
ki sta se prevrnili ter začela go-
reti. V grozoviti koliziji je na-
sko smrt sedem oseb, štirje mo-
ški in tri ženske. V eni kari so
se nahajali povečini študenti, ki
so bili na poti k neki football i-
gri, v drugi pa je bila skupina
mladih ljudi, ki so bili na poti k
nekemu plesu.

Mrtvi so: Morris Perkins, di-
jak iz Pittsburgske univerze;
James Saniel, odvetnik iz Pitts-
burgha; Hyman Graver, dijak
iz Loraina, O., Irvin Musser,
State College, Pa., Mrs. Irvin
Musser, State College, Pa. in
Miss Elinor Webster, North Gi-
lard, Pa. Izmed okupatov o-
beh avtomobilov je ušla smrti
edino 21-letna Miss Dorothy
Rudy iz State College.

Slovenski radio

Slovenski radio program bo
oddajan jutri med 3:45 in 4:15
popoldne. Anna in Josephine Pe-
trovič bosta zapeli: "Terezin-
ka" "Pantič je v Tirole vandroval"
"Mam rajši Slovenca".
Igra Eddie Simms godba.

Na operaciji

Mrs. Svetina iz 14919 Pepper
Ave. se nahaja v Glenview bol-
nici, kjer se je v četrtak pod-
vržla teški operaciji ter jo sre-
šno prestala. Obiski so dovoljeni.
Želimo ji, da skoro okrevi!

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PTG. & PUB. CO.
6231 St. Clair Ave. HEnderson 5811
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

VATRO J. GRILL, Editor
To razmašicu v Clevelandu, za celo leto \$5.50
za 6 mesecev \$3.00; za 3 mesece \$1.50
Po pošti v Clevelandu za celo leto \$6.00
za 6 mesecev \$3.25; za 3 mesece \$1.60
Zedinjene države in Kanado za celo leto \$4.50
za 6 mesecev \$2.50; za 3 mesece \$1.50
Za Evropo, Južno Ameriko in druge inozemske države
za 6 mesecev \$4.00; za celo leto \$8.00;

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at
the Post-Office at Cleveland, Ohio, Under the
Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

"Kulturno" hujskanje "Ameriške Domovine"

"Ameriška Domovina" se je včeraj postavila v pozo velike in vnete zagovornice kulturnega udejstvovanja, v katero pozo se prav rada postavlja vse od časa, ko sta banka in wardna politika prenehali biti uspešna vada za kaline. To pot se je pod to krinko lotila odbora, ki vodi akcijo za nabavo ene izmed slik umetnika H. Gregory Peruška za Narodno galerijo v Ljubljani. Članek je spisan v dvomno rafiniranem tonu, čigar namen je jasen: ustvariti sumnjo, da ta odbor ni pošten oziroma, da denar, ki je bil zbran v to svrhu, ne rabi pravilno. Tako prostaško hujskanje sploh ne zasluži nobenega odgovora. Ali gospodje pri "Ameriški Domovini" ne znajo čitati? Vsi prispevki, ki se jih je dobilo v sklad, so bili priobčeni v "Enakopravnosti" in ko bo svota, katero je določil umetnik za sliko dosežena, bo objavljen račun v celoti. Ali je "Ameriški Domovini" znan kak slučaj, da prispevek, ki ga je bil izročeno bodisi od kakega društva ali posameznika, ni bil objavljen?

"Mi od dotičnega odbora od začetka njegovega postanka do danes nismo dobili nobenega obvestila," piše vsa užaljena A. D. Od kdaj pa se je ta odbor zavezal služiti za informacijsko agencijo "Ameriške Domovine"? Nikar ne bodite naivni. "Tudi mi smo precej prispevali k zadevnemu skladu," se A. D. šopiri. Kdo pa je trdil, da niste? In da je javnost za to zvedela, ste pač sami dovolj poskrbeli, kajti nihče vam ne more očitati, da ne znate svojih "plemenitih dejanj" porabiti za svojo reklamo. In tu je baš, kjer gospodo pri A. D. čevlji žuli — ona zahteva reklame za sebe in za svoja velika kulturna dela in ker ji odbor za Peruškovo sliko pri teh ambicijah ni služil za hlapca, se srdi in pod krinko obrambe umetnika Peruška hujška proti članom odbora, skušajoč na zloben način ustvariti sumnjo, da se z zbranim denarjem pravilno ne razpolaga.

Da bo kulturnim gospodom pri "Ameriški Domovini" odleglo, bodi jim na tem mestu povedano, da blagajničarka odbora, Mrs. Antoinette Simčič, ki sprejema vse prispevke, ves denar sproti izroča umetniku Perušku, in ga torej ne drži "posamezni strankarji," kakor natolecuje "Ameriška Domovina," kateri je očitno samo do tega, da ustvari mržnjo proti članom odbora, predvsem pa proti predsedniku istega, ki je slučajno urednik "Enakopravnosti." To vemo mi in to ve vsakdo, ki se razume na visoko senklarsko politiko.

Vzhičenost in razburjenje, katerega je inscenirala "Ameriška Domovina" v zavedi Peruškove slike, je čisto odveč. Napredni slovenski živelj v Clevelandu je storil že marsikaj za dvig kulturnega standarda med našim narodom, pospeševal je zanimanje za stvarno kulturno delo posameznikov in skupin, ko se gospodom pri A. D. še sanjalo ni, da bo prišel čas, ko se bodo razmere tako zasukale, da bodo tudi oni hvalili stvari, za katere so v svojih "boljših dneh" imeli le ciničen posmeh. Česar se je napredni živelj kdaj lotil, je tudi vedno uspešno, častno in pošteno.

(Dalje v 6. koloni)

UREDNIKOVA POŠTA

"Skrjančki" v Euclidu

Euclid, Ohio

Veselo je gledati naše malčke kako žgoliijo, kako veseli so kadar pridejo k vaju, kot pravi skrjančki. Prisostvoval sem prvi vaji ko je g. L. Semeta o pravem času ter me povpraševali kdaj bo prišel. Ko pride v dvorano, so vsi ter se strnili okoli njega kot jata ptic in silili v njega, ker vsak bi bil rad prvi. Nisem si mislil, da se jih bo zgledilo toliko, kot se jih je. S tem je dokazano, da je veliko zanimanja za mladinski zbor. Vzbuja mladini veselje do petja, dajmo jim priliko, da se nauče lepe slovenske pesmi dokler so še mladi, ker potem bo prepozno. Kaj je lepšega za mladino kot petje? S petjem se človek veseli, s petjem človek pokaže, da je vselega srca in kadar človek poje, ima vselej dobre misli in s tem preganja žalost in obup.

Ko sem jih poslušal v drugič, mi je srce kar igralo veselja in nehoti sem začel peti z njimi, seveda tako da me ni slišal g. L. Semeta. Spomnil sem se svojih mladih let, kako sem se veselil petja, kamorkoli sem šel, sem vedno prepeval čim me je kdo slišal ali pa ne, to mi je bilo vseeno, samo da sem pel.

Led je prebit. Mladinska šola, oziroma zbor je ustanovljen otroci se učijo petja. Kaj pa blagajna? Na žalost vam moram povedati, da je popolnoma prazna. Kar se je dobilo prostovoljnih prispevkov do sedaj, se je plačalo nekaj učitelju na račun za pouk in drugo. Kaj pa za naprej? Na zadnji seji je bilo sklenjeno, da se na prihodnji seji priredi domača zabava v prid šole ali mladinskega zbora. Ape-lira se na starše in prijatelje mladinskega zbora, da se udeležijo seje in zabave polnoštevilno, da s tem pokažemo, da smo v resnici za napredek naše mladine.

Zapomnite si tudi to, da se vršijo od sedaj naprej vse seje skupno s starši in simpatizirajo mladinskega zbora. Torej, vsi na prihodnjo sejo, ker za rešiti imamo več stvari, kar se tiče zbora, šole, pravil ter imena zbora.

V nedeljo, dne 18. nov. bo tukaj v Euclidu birma. Dosti otrok bo šlo k birni, ki so tudi pri mlad. zboru in skoraj v vsaki hiši, kjer bo kateri izmed otrok šel k birni, bodo napravili malo "party" ter sklicali svoje prijatelje skupaj, da se razveselijo in da pozabijo na ta kapitalistični štrajk (mislim kri-ko) pri polni mli raznih dobrot, ter pri kozarec dobrega vina ali piva. Ko boste malo veseli in dobre volje, bi apeliral na zavedne rojake in rojakinje, ki jim je v resnici pri srcu mlad. šola in zbor, da bi se spomnili tudi naših mladih "Skrjančkov" ter bi eden ali drugi opomnil navzočo veselo družbo za mal prostovoljni prispevek v prid mladinskega zbora. Prepričan sem, da bi marsikateri dal ako bi ga le kdo opomnil. Vsak mali prispevek bo dobrodošel, čim večji tem bolj je pomniti, da gre vse to v prid mladini. Če bi kdo kaj dobil, naj zapiše ime darovalca ter izroči denar odbornikom mlad. zbora šole sledečim: John F. Jadrnich, 498 E. 207 St., L. Wess, 20571 Miller Ave., Andy Noh, 975 E. 237 St., Ch. Wick, 19071 Renwood Ave., Frank Požar, 21871 Nicholas Ave.

Torej, pozdravljam vse botre

in botrice, birmance in birmanke, posebno pa še naše mlade "Skrjančke".

F. Požar, zapisnikar.

Iz zapadne strani

Cleveland, Ohio

Mestne volitve so minile in po volitvah izgleda, da so večinoma zadovoljni. Mogoče so dobili, kar so želeli. Kar se tiče sodnikov, šerifa itd., so seveda enim po volji, drugim mogoče ne, najboljše pa je, da priznamo večini znano, ostanemo pri delu in glejmo, da bomo napravili kaj koristnega za naselbino in na društvenem polju. Poletje je minilo. Piknikov in druge zabave na prostem ni več, treba nam je torej malo razvedrila na znotraj. Kje pa? Saj veste, da bo društvo "Velebit" št. 544 SNPJ s programom proslavilo svojo 10 letnico obstanka in obenem praznovalo 30-letnico S. N. P. J., v nedeljo, 18. novembra v obel dvoranih Sachsenheima, 7001 Denison Ave. Pričetek programa bo ob 3. uri popoldne. Vstopnina je samo 35c za popoldne in zvečer.

Društvo vabi sosednja in oddaljena bratska društva in druge slovenske organizacije, da nas v čim večjem številu posejijo. Nobenemu ne bo žal, kdor bo nas posejil. Lušno bo zagotovilo, ker imamo marljiv veselični odbor, ki je zelo pridno na delu. Povabilo se je samostojno pevsko društvo "Zarja" iz St. Clairja. Dobrodošli Zarjani! Zapeli nam bodo par krasnih pesmic. Kdor jih je slišal zadnjo nedeljo, ko so v Slov. Nar. Domu priredili opero "Il Trovatore", v kateri so izvrstno proizvajali težke vloge od začetka do konca, jih bo gotovo prišel poslušati. Naj tudi omenim, da bo naš prvi glavni podpredsednik Mr. Frank Somrak imel govor v slovenščini, drugi glavni podpredsednik Mr. J. Lokar pa v angleškem jeziku. Mr. J. F. Terbižanu smo pa dali celo breme v roke, katero je brez obotavljanja sprejel in tudi on nam bo nekaj povedal. Naš slovenski sodnik Mr. F. Lausche nam bo kaj koristnega povedal. Videli boste tudi Slovenske Sokolice iz zapadne strani, ki bodo pokazale česa so se naučile. Dramsko društvo "Danica" iz West Parka bo podalo igro v angleščini, ter so rekli, da ne bodo zaostali.

Za srbeče pete bo igrala izvrstna godba Jackie Zorc v zgornji dvorani, v spodnji pa Hojer — Novak Trio.

Za lačne in žejne preskrbi odbor.

Torej, vsi na proslavo na West Side v Sachsenheim dvorano, 7001 Denison Ave., v nedeljo, 18. nov. Vas vse kličemo: Dobrodošli!

Anna I. Fabris

Vtisi iz opere

Lorain, Ohio

Hvala članom samostojne "Zarje" za dano nagrado v kontekstu dopisov za opero "Il Trovatore".

Kar smo pričakovali, smo tudi prejeli. Preveč bi bilo vse opisovati in hvaliti, rečem samo, da se strinjam s poročevalcem v pondeljki številki "Enakopravnosti". Nismo delali zastoj da se je od nas iz Loraina udeležilo 43 oseb, kar je zelo lepo število za te slabe čase in vem, da ni bilo nobenemu žal, ker se je te opere udeležil.

Pomislimi moramo, da je to "Zarjanov" postranski poklic in veselo zanimanje za napredek slovenskega kulturnega dela v Ameriki. Oni delajo v tovarnah,

TO IN ONO

Piše J. STEBLAJ,
zastopnik "Enakopravnosti"

Ze v pondeljki številki "Enakopravnosti" sem omenil sijajno nedeljsko vprizoritev opere "Il Trovatore" od samostojne "Zarje".

Vprizoritev se mi zdi tako velika, tako z ozirom na naše splošno kulturno življenje, h kateremu je "Zarja" dodala nov list v knjigo največjih in najpomembnejših dogodkov, kakor tu di za zbor sam, ki ima zaznamovati ponoven uspeh, ki mu ga ni para med ameriški Slovenci, ter se mi zdi, da je vredno, da se je zopet dotaknem.

"Zarja" ima srečo. Ima Simčičevo, brez katere bi bila, vsaj meni se zdi, nemogoče vprizoritev "Marte", ter ima Grill-Ivanuschevo, brez katere bi ne bilo "Il Trovatore". To Verdijevo delo zahteva pevca in igralca prvega reda. Kreacijo Leonore je podala Grill - Ivanuscheva tako, da si je ni mogoče misliti bolje. Njen dramatičen sopran je prišel baš v tej vlogi do veljave. Najboljša je bila pač v 7. sceni, pred ječo. Tu je igrala z takim dramatičnim patosom, ki jo napravlja umetnico, ter v duetu z grofom di Luna (Plut), v isti sceni, kjer je bila glasovno neprekosljiva.

Strumno je stopala z njo v vrsti Milavčeva. Tu je morda prvič imela vlogo, da se je uveljavila v vseh registrih. Njena ciganka nam bo ostala za vedno v spominu.

Kaj naj rečem ponovno o Belletu, Plutu? Z zgoraj omenjenimi pevskimi vred omogočata tako velike vprizoritve, omogočata, da more "Zarja" poseči v repertoar svetovno znanih del.

DIRIGENT IVANUSCH

Pozabiti pa ne smemo, da smo imeli že tudi leta nazaj različne moči, ki so edinaile Belletu. Ivanuschevi, Plutu, Simčičevi in Milavčevi in kakor je šele Kolambus odkril Ameriko, tako je bilo potreba Mr. Ivanuscha, da je odkril te talente. Ako bi ked pred 15. leti dejal, da bodo Slovenci peli "Il Trovatore", bi dejal vsak, da je tak človek blazen. Mr. Ivanusch pa je prišel in kar se danes kje podobnega posluša in vprizorja, je indirektno njegovo delo. Mr. Ivanusch je čudovit na svoj način. Nikoli ne bom pozabil vprizoritev "Marte". Amaterji na odru, amaterji v orkestru. Med 2. in 3. dejanjem pa pride na oder. Mirno, kot bi sedel za pečjo, prižge pi-pi. "O, bo že šlo, bo že šlo", je dejal. "Samo pazite na mojo roko." In to z takim stoječim mirom, da sem strmel in se čudil. Drugače pa je Mr. Ivanusch skromen, mogoče preskromen. Da bi rnil v ospredje, menda ni ustvarjen, zato pa ostane največkrat neopažen. Da bi se oblekel v gala ter se vedel blazirano, bi se mogoče bolj dopadel mnogim, ki jim ugaja pavovo perje. Pamenet človek bo sodil seveda drugače.

Mr. Ivanusch je doprinesel brez dvoma zelo mnogo k povzdigi našega kulturnega nivoja.

PEV. ZBOR "SOCA"

V nedeljo je imel pevski zbor "Soča" svoj koncert. Udeležba je bila zelo dobra — program prvovrsten. Skoda, da sta imela na farmah, v mesnicah, tiskarnah in drugod. Mesto da bi si vzeli prosti čas za razna razvedrila, se shajajo pri vajah, da se izpopolnijo za razna velika dela pod vodstvom pevovodje J. Ivanusha, ki dela z dušo za povzdigo slovenske pesmi in slovenskega naroda. Vsa čast ta-kin delavcem!

Vida Kumše

ŠKRAT

Moški je stopil v trgovino ter vprašal za ducat jajc od črnih kokoši. Trгоvec je kar zazijal nad nenavadno zahtevo.

"Jaz ne znam razločiti jajc črnih kokoši od onih, ki jih nosijo bele kokoši," pravi čisto zmeden.

"Jaz pa," reče moški. "Dobro," pravi trгоvec, kar zberite jih sami."

Potem možak začne izbirati jajca in izbere le najdebelejša. "Hej, kaj pa počnete?" se razburi trгоvec. "Vi jemljete samo najdebelejša jajca!"

"Seveda," pravi moški mirno. "Tako se najlažje spozna jajca od črnih kokoši..."

"Vaš sin ima veliko žejo po znanju," pravi profesor materi študenta. "Po kom pa jo je poddedoval?"

"Znanje je dobil po meni," odgovrne mati, "žejo pa po očetu."

dva zbora na isti dan prireditvi, zato sem tudi zamudil program. Splošno mnenje je bilo, da je bil to eden najboljših koncertov "Soče". Zbor vodi Mr. Frank Vavtar.

PEV. ZBOR "ADRIJA"

V nedeljo pa priredi koncert "Adrija" in sicer kot navadno v Slov. Društvenem Domu, na Recher Ave. Prijatelji naše lepe pesmi, pridite! "Adrija" vam bo nudila par ur resničnega duševnega užitka. Po koncertu se vrši ples. Tudi ta zbor vodi Mr. Frank Vavtar.

MIKE PODBOY

Kadar si zaželite razvedrila okusnega prigrizka in dobrega piva, obiščite Mr. in Mrs. Mike Podboy, 27000 St. Clair Ave. Mrs. Podboy je priznana kot ena najboljših kuharic ter so je dila vedno najfinjša in najokusnejša. Prostor sam je zunaj ter vam je mogoče vjeti nekaj svežega zraka in to popolnoma brezplačno. Torej, kadar si zaželite vsega tega, peljite se k Podboyu.

Y. W. C. A.

Nekako teden nazaj se je odzvalo na prošnjo vodstva Y. W. C. A., da pridemo tja in jih naučimo slovenskih plesov. Šli so trije pari: Mr. F. Zihel, Miss Konjar, Miss Martinic, Mr. Lubbe, Miss Germ, Mr. Germ ter dva njegova brata, ki sta vlekla harmonike. Torej, skoraj cela Germova družina.

Prvo se je plesalo "Stajersko polko". Učenci so skoro sami plesni učitelji ter ni vzelo dolgo ko se je vse kmalu vrtilo v najlepšem redu. Sledil je "Potrkan ples." To je bilo vse, kar se je mislilo vzeti ter je spisal godbo Mr. Ivanusch samo za ta dva plesa. Oredilo se je potem, da je grupa plesala cel venček, ki so ga učenci sprejeli z navdušenjem. Moralo se je dodati še "Čevljarsko." Ni bilo dolgo, ko so vsi učenci peli: "Šuštar vleči dreto, itd." Ob koncu pa še "7 korakov," kar se jim je zopet zelo dopadlo.

Vsi učenci so izjavili, da je bil ta večer eden najinteresantnejših Obdržalo se je pet različnih grup: Čehi, Madžari, Ukrajinci, Rumuni, Italijani in Slovenci. Vsi učenci so bili navdušeni za naše lepe fante—plesalce. Dekleta niso prišla to pot do veljave, ker so bili vsi učenci—ženske. Skupino je vodil J. M. Steblaj.

Kako pomagaš onesveščencu?

Omedlevica se javlja z močnim zehanjem, pobleđenjem in znojem. Včasih je zunanji vzrok izguba krvi iz rane. Tu velja v prvi vrsti ustaviti krvavitev. Potem položiš onesveščena tako, da mu noge ležijo višje nego glava, da more kri spet v možgane. Obraz in zlasti senci se odrgnejo z mrzlo vodo, jesihom ali vin-skim cvetom. Zelo poživljuje vpliva vinski cvet, ki ga daš onesveščencu duhati na koščku vate.

Ko se pacientu vrne zavest, mora se nekaj časa mirno ležati, da se mu omedlevica ne ponovi. Skrbi za to, da pride svež zrak do njega, eventualno s pahljanjem. Čim more požirati, mu daj konjaka, vina čaja ali Hoffman-novih kapljic. Ne daj mu pa pijače, dokler je v nezavesti. Če traja omedlevica več kakor tri minute, pozovi zdravnika.

Nedolžne bakterije

Lajlik misli, da so vse bakterije povzročiteljice kakšne bolezni, toda to je zmotno. Nasprotno, velika vrsta življenjskih pojavov v našem telesu, kakor tudi v naravi je odvisna le od sodelovanja koristnih klic. Znani primeri so n. pr. alkoholno vretje sladkorja nastajanje kislega mleka ali pa predelava zemeljskih snovi v hrano za rastline s pomočjo raznih vrst bakterij, ki žive v koreninah. Tudi razni procesi v našem črevesju se dogajajo s sodelovanjem koristnih bakterij. Potrebno je tedaj razlikovati dve vrsti teh mikroorganizmov: zajedalske (saprofitne) in bolezenske (patogene) klice. Prve so za človeka neškodljive, če ne celo koristne.

Dedno obremenjeni v Nemčiji

Vodja organizacije nemških zdravnikov dr. Wagner je ugotovil na podlagi statističnih podatkov o dednih obremenjenih v Nemčiji, da veljajo ti državci ta čas 1.2 milijarde mark letno, 5 milijonov izdado letno za kakšnih 5000 dedno slepih, 50 milijonov za 50,000 dedno pohabljenih, 15 milijonov za dedno gluho-neme, 100 milijonov za 230,000 duševnih monikov, 71 milijonov za izobrazbo pomožnih monikov. K temu pridejo še stroški za 250,000 slaboumnih lažje vrste, za 200,000 pijancev in 400 tisoč patalogikov. Ta kategorija zahteva na leto najmanj 200 milijonov mark. Izgubo na delu cenijo na 300 milijonov mark letno. Wagne-nerjeva statistika navaja tedaj 1,105,000 dedno obremenjenih oseb v Nemčiji.

Številno potomstvo

Najštevilnejše direktno potomstvo ima v Evropi menda neka ga. Mitchellova na angleškem otoku Wightu. Dama, ki šteje danes 92 let in je še popolnoma čila, je imela 8 otrok, ti so ji dali 50 vnukov in vnukinj, ti pa spet 72 pravnukov in pravnukinj, skupaj 130 oseb, ki vse živijo. Malo težko je, kadar se vsa ta velika družina ob takšni posebni priliki zbere okrog stare dame. Že leta sem se morajo ti družinski sestanki vršiti v veliki dvorani, ki so jo najeli nalašč za to.

Španski drobiž

Španci imajo izredno radi otroke. Spadajo med narode, ki se jim rodi največ otrok. Toda narava skrbi sama za potrebno izenačenje. Ni-kjer na kontinentu ni namreč umrljivost otrok tako velika, kakor na Pirenejskem polotoku.

Španske železnice imajo širše tire nego drugod v Evropi.

Pri pozdravu Španec ne sname klobuka z glave. Toliko da se mu dotakne krajca s prstom. Ženska brez klobuka ni dama. (A tudi na Španskem ni potrebno, da bi bila vsaka ženska s klobukom tudi že dama.)

Po trgovinah kadi vse, od učencev do go-spodarjev Uradniki kadijo za vsako lino. Tudi na cestni železnici ne vidiš nameščenca v služ-bi brez cigarete. Berač te nagovori s tinklo v ustih. In snazleč čevljev, ki ti tako sijajno o-čedi obuvale, se med delom tu pa tam ustavi, da si ponovno prižge ugaslo cigareto.

Španska vina bi že bila greha vredna. To-da Španec se nikoli ne opije. Tam velja opti-človek za nekaj še nižjega nego kaznjeneč.

(Dalje iz 1. kolone)

no završil — njegovi računi so bili vedno čisti. Poštenje naprednega elementa med Slovenci v Clevelandu absolutno ne rabi nadzorstva od strani urednikov "Ameriš-ke Domovine." Shajalo je brez njega do-slej in bo tudi poslej!

Pisana mati.

Povest

SPISAL J. F. MALOGRAJSKI

II.

Anica je stala precej dolgo tako in strmela. Hipoma se zadržalo. Zazdelo se ji je, kakor bi jo bil zaklical znan glas.

"Anica!"

"Saj grem, mati!"

In stekla je v sobo. Toda tu se je zavedla, da je sanjala z odprtimi očmi. Mame ni bilo. Soba je bila popolnoma izpremenjena. Posteljo, na kateri je prebivala bolnica svoje zadnje ure, so bili že prej nesli venkaj, med pogrebom pa so bili odstranili tudi mrtvaški oder, na katerem je rajnica ležala, preden so jo bili dvignili ter jo položili v krsto. Ah, kolikrat v enem dnevu je bila pritekla Anica, pogledat v sobo, če je njena draga mamica res mrtva. Vedno zopet ji je prišlo na misel, da to ne more biti res, vedno zopet se je hotela prepričati. Ko je zrla nekaj časa v njen blede, izsušeni obraz, je pobegnila, ker ji je bilo prebudo in potikala se je zopet okrog, dokler se je ni lotile zopet dvojbe. Včasih se ji je zazdelo, kakor bi se mati premikala, kakor bi se ji bile zganile roke, zatrepale ji veke. Brez se ji je stisnilo in drhteč je pričakovala, kdaj izpregleda, dokler se ni uverila, da so bile njene nade prazne. Toda vsaj njeni obraz materin je mogla do- gledati, zdaj tudi tega ni imela več! Nepopisen strah jo je prešinil, ko se je zavedla, da ne bo nikdar, nikdar več videle svoje dobre mamice, nikdar več zrla v njen mili obraz.

Pri peči je sedel njen stari, beleni dedek. K njemu se je zatekla. Položila mu je glavo na kolena in zdaj je iznova zaplala. In dedek je jokala z njo! Bebele solze so polzele po njegovih uvelih licih ter mu padale na suhe roke, ki jih je bil položil deklici na glavo. Godilo se mu je kakor njej. Tako pusto, tako prazno in zapuščeno se mu je zdelo v sobi, odkar so bili njegovo ljubljeno sinaho odnesli iz hiše. Kamor se je ozrl, povsod mu je je nedostajalo. Včasih se je izpozabil malo; za hip je dajal v njegovi razgreti glavi v njegovi razgreti glavi razmišljal, manj neprijetni; toda hitro se je zdrnil in iznova se je polastila bolelost njegovega srca. Kadarkoli so se odprla vrata, od veže sem ali od čumnatih, je mislil, da mora vstopiti ona, ki jo je pogrešal. Vedel je, da je mati morda, vedel, da so jo odnesli ven in jo tam na pokopališču položili v hladno zemljo, vendar se ni mogel sprijazniti z mislijo, da je ne bo videl na tem svetu več, nikdar več!

Ah, kako rad bi jo bil spremil na zadnji poti! Toda bolezen, ki jo je dobil, ga ovirala, da ni mogel za pogrebom. In tako je bil doma za pečjo in prebiral svoje malečke, pa vzdihoval in jokala.

Prestreno je ljubil svojo sestro in sree mu je pokalo, ko je zabiljal krsto, v katero so bili položili truplo rajnice.

"O zakaj ne raje mene, zakaj ne raje mene!" je govoril sam sebi. "Mene, ki sem odveč, ki sem vsemu svetu na poti, ki kar ujeti ni mogel, da te do- bih, pohlevne in ljubezive žo- ste ni več med živimi. In bilo je tem huje po nji, ker mu je bilo znano, kolikor hudega je pretrpela revica v svojem življe- nju in ker si je očital, da je bil

nekoliko tudi on kriv njene ne- sreče.

Stari Mlakar je imel dva sina. Starejšega je bil dal študirat, in sicer iz tistega namena, ka- kor dajo skoro vsi kmečki lju- di študirat svoje sinove. Toda nekoliko predolgo si je premi- sljal in nekoliko prepozno se je bil odločil, da je poslal sina z doma. Šele potem, ko je bil ta domačo šolo popolnoma dokon- čal, so ga pregovorili, šele potem ga je pripravil lastni pohlep po slavi, ki ga je čakala, če bi po- stal njegov sin duhovnik, do te- ga, da je peljal svojega France- ta v mesto. Ta zamuda pa je bi- la vzrok, da je bil šele v šesti šoli, ko so ga klicali k vojaške- mu naboru in ga tudi potrdili v vojaške.

V vojaškem stanu se France ni počutil dobro. Ni ga mikalo, da bi se bil posvetil vojaštvu in zato ni hlepel po tem da bi bil postal prej ali slej častnik, ampak je po preteku treh let odločil zopet vojaško suknjo. Ali zdaj je bil v onem neprijetnem položaju, kakor človek, ki so napravili drugi črto čez njegov račun! Če bi ga ne bili vzeli k vojakom, kako lepo bi se bilo izteklo vse! Ne bil bi se branil izpolniti o- četni želje. Tako pa ni vedel, ne kako, ne kam. Da bi bil šel po- tem zopet v šolo, ko je bil prebil tri leta v vojašnici, mu nikakor ni kazalo. Zdel se je sam sebi prestar za to, razen tega se je bil odvalil učenju in tudi pozabi- bil je bil mnogo. Vedel je, da bi mu ne šlo učenje več tako glad- ko in čutil ni v sebi zadosti mo- čei za to, da bi vzel tako težko nalogo nase. Pisal je torej očetu in ga prosil, naj bi mu dovolil za toliko časa domov, da si pri- skrbi kako primerno službo.

Razložil mu je vse, a stari Mlakar, ki je imel že davno storjen načrt, kaj bo in kako bo, kadar bo sin izštudiral, se ni mogel sprijazniti s to mislijo. Uvideti ni mogel, zakaj bi se ne začel njegov sin zopet učiti in mislil je, da ga le ubogati noče.

V tej misli ga je še bolj utr- jeval njegov mlajši sin Anton, sedanjí gospodar. Zavidal je svojega, samo za dve leti sta- rejšega brata, ker se mu je zde- lo, da mu je oče odmenil lepšo prihodnost nego njemu, ko ga je dal študirat. Občutil je to kot krivico, da si sam ni imel nika- kega veselja do učenja. Zato je zdaj iz nekega maščevanja šču- val očeta zoper brata kolikor je le mogel. Če se njegov brat skli- caval na to, da ni on kriv, da je prišlo tako, se je on rogal re- koč:

"Kdo pa je kriv? ... Mar jaz?"

In pravil je očetu, da bi ga ne bili nikdar vzeli v vojaške, če bi sam ne bil hotel. "Ker ni vedel, kako bi se izognil stanu, ki mu ne prija, se je dal pa potrditi. E, zastojni študiral! Treba vede- ti, kako znajo taki študirani lju- dije."

Tako je govoril.

Oče pa preprost mož, ki je bil vrh vsega nemalo ogorčen, ker so se mu izjalovile njegove naj- lepše nade, je kolikor toliko ver- jel in ostal trd nasproti svoje- mu prvemu sinu. Morda je mi- slil tudi, da ga na ta način prej omehta in prisili, da mu izpolni voljo ter se vrne zopet v šolo.

Včasih je pač začel odnehava- ti, včasih se mu je zasmilil nje- gov France, ki ga je, dokler je še staval svoje nade nanj, gore- če ljubil a tedaj je vselej nasto- pil z vso silo mlajši sin, ki se je

bal, da bi oče naposled še domo- vanja ne izročil njegovemu brat- u. In naglašal je:

"Izpriden študent je! Ali ni- ste izdali že dovolj zanj? Ali hočete mar, da vam zapravi še to, kar imate? Seveda ugačalo bi mu, če bi mogel zdaj, ko se je naveličal že mestnega življenja, pa doma ukazovati! Jaz naj bi mu bil pa za hlapca! Pa mu ne bom! On domov, jaz z doma!"

"Izpriden študent!"

Hujše psovke si stari Mlakar ni mogel misliti. On, ki je sanjal o tem, kako ga bo vse čislalo in zavidalo, da je pripomogel sinu do tako častne službe, pa naj bi postal poslušal take besede? In vedel je, da bi jih moral! Kdor bi imel kako jezo, kako sovrašt- vo do njega, pa bi se maščeval s tem, da bi mu očital "izpride- nega študenta."

"Izpriden študent!" tako je naglašal mlajši sin pri vsaki pri- liki, starega moža pa je jedlo in grizlo.

Ko je bil dobil France Mlakar že na več svojih pisem vedno en- in isti odgovor, se je obrnil do o- četa še enkrat. Milo ga je prosil pomoči. Slikal mu je svoje obup- no stanje. Poudarjal je, da se trudi, kolikor more, da bi dobil kako službo, pa da se mu ne po- sreči. Vsaj za nekaj časa naj se ga usmili ter mu dovoli, da pri- de domov.

Stari Mlakar je omahoval. Saj v resnici je ljubil svojega Fran- ceta še vedno, četudi se je jezil nanj. Vprašal je z mehkim glasom svojega mlajšega sina:

"Kaj naj mu odgovorim?"

"Kakor veste in znate!"

"Revež je!"

"Saj!"

"Piši mu torej!"

Anton je vzel papir, pero in črto ter se pripravil.

"Prehudo mu nikar ne piši, da veš!" veli oče. Znal je, da je ljubezen med brati dostikrat

jako majhna, znal, da govori čes- to sebičnost iz njegovega mlaj- šega sinu. A ta je vzkipek ta- koj.

(Dalje prihodnjic)

WILLIAM J. RADDATZ
V prizadevanju, da se ohrani vid otrokom in odraslim v Cle- velandu in Cuyahoga okraju, se je preskrbelo brezplačno raz- stavo pravilne rabe električne razsvetljave, katero je priredila Electrical liga v svojem audito- riju v Builders Exchange poslo- piju. Ta razstava bo v teku ves ta mesec. Tudi mnogo trgo- vin širom mesta ima na razsta- vi pravilne svetilke za rabo pri čitanju.

Mr. William J. Raddatz, ki je na čelu programskemu komite- ju Sight Saving Councila v Cle- velandu, je izjavil, da se naj- manj 20 odstotkov vseh pro- metnih nesreč pripeti vsled po- kvarjenih oči. Šestdeset odstot- kov fantov in deklet, ki zaosta- nejo v šoli, ima pokvarjene oči. Vid je odvisen od luči. Brez luči bi bili brez vida. Danes imamo sredstva, potom katerih si la- hko preskrbimo umetno luč, ki odgovarja vsaki potrebi naših oči.

Prodaj

zamenjam ali oddam v najem dve prodajalni v zidani hiši. Tu se tudi kupi vso opremo, ki se jo potrebuje v restavraciji. — Vprašajte pri JOS. GORNIK, 15625 Holmes Ave., Eddy 0897 W.

Zanimive vesti iz stare domovine

Strašno izkoriščanje delavcev v Jugoslaviji

Bogdan Krekič, šef centralne- ga urada delavskih zbornic v Belgradu, je pred dnevi izdal študijo "Radnička nadnica" kot prispevek k pripravam za za- kon o minimalnih mezdah. Knji- ga je pisana s hvale vredno stvarnostjo in iskreno voljo, iz- boljšati gospodarstvo in delav- ske razmere. Gre se tudi za go- spodarsko usodo Slovenije. Kre- ditno združništvo, na katero so bili nekoč ponosni in ki je bilo kreпка opora slovenskemu kme- tu, leži na tleh. Denarni zavodi, nekdanj tako mogočni, čakajo zaman pomoči. Denar odteka v centralne javne denarne zavode. Vse javne davščine se v Slo- veniji in Hrvatski predpisujejo in tirjajo s posebno rigoroznost- jo brez vsakega usmiljenja. De- žela, ki je po naravi revna in ki uspeva samo po izredni pridno- sti in varčnosti prebivalstva, je na tem, da izkrevavi.

Položaj delavstva se je v dol- gotrajni krizi znatno poslabšal. V mnogih primerih so se delav- ske mezde znižale daleč pod možnost eksistence, vredne člo- veškega dostojanstva. Spričo- velike ponudbe delavskih moči ob najnižjem plačilu so tudi de- lovske organizacije brez moči. Mnogi se pri- šli, da delodajalci izkoriščajo brezmoč delavstva na način, ki vpije po strogih javnih ukrepih.

Nekateri primeri zlorabe de- lavstva, ki jih navaja Krekič, so tako žalostni, da zaslužijo splo- šno pozornost in ožigosanje. Med drugim navaja podatke o treh beograjskih tvornicah, v katerih 56 odstotkov njih usluž- benec dobiva plačo do 8 dinar- jev na dan. Nadalje navaja pri- mer, da so v reki Drini delavci za 8 Din dnevne plače po cel dan gazili do pasu v ledeno mr-

zli vodi, lovili hlode in jih ve- zali v splave.

Krekič govori tudi o praksi, ki se je delodajalci poslužujejo v nekaterih vzhodnih bancvinah in ki gre za tem, da se delavcem ne izplačajo niti ne že zaslužene mezde. Po uradnem poročilu beograjske Delavske zbornice za prvih šest mesecev 1934 navaja Krekič: "Rudnik 'Jarando,' dol- guje svojim delavcem 3,220,572 Din na mezdah. Rudnik 'Jerma' pri Piortu dolguje delavcem 165,000 Din, rudnik 'Ivanova' pri Zaječaru dolguje delavcem 362,090 Din, rudnik 'Bare' 247,000 Din, rudnik 'Nemanja' pri Čupriji 57,520 Din itd. Ta pojav je toliko bolj žalosten, ker so ravno srbijanski rudniki več mi- nulih let stalno napredovali, do- čim so rudniki na severu Jugo- slavije bili in so še v stalno hu- di krizi."

Podjetja v Sloveniji vzdržuje- jo višje mezde navzlic socialne- mu dumpingu, ki ga izvajajo sorodna podjetja v južnih bano- vinah s pomočjo sramotno niz- kih mezd.

Jubilej Minke Govekarjeve

Številne deputacije iz vrst slovenskega ženstva so pohitele

Naprodaj

je 36 akrov farma, pri tlakova- ni cesti. Voda in elektrika v hi- ši in hlevu. Več tisoč sadnega drevja, breskve, hruške, črešnje, jabolka, češnje, dva akra trte, 10 akrov hoste in pašnik. Cena samo \$2700. Polovico takoj, o- stalo na obroke. Zamenja se tu- di farma 50 akrov za hišo v mestu. M. JALOVEC, 6424 Spil- ker Ave.

Sedaj je čas,

da si popravite strehe in uredite vaše fornaze. Mi vam skistimo, popravimo in postavimo vsako- vrstne fornaze. — Se priporočamo za naročila.

J. F. Dolinar

6925 ST. CLAIR AVE.
HEnderson 4736

Oglašajte v —

"Enakopravnosti"

V najem se odda

opremljeno sobo. Gorkota, ko- palnica, in druge udobnosti. Po- izve se na 9501 Yale Ave.

Pes zgubljen

Zgubil se je pes, White Špic. Kdor ga najde, je prosen, da ga pripelje lastniku na 5919 Pros- ser Ave., za kar dobi primerno nagrado.

Mr. in Mrs. Kern

vabita vse prijatelje in znance na

Domačo zabavo in ples

V SOBOTO, 17. NOVEMBRA

Se priporočava za poset

John & Rose Kern

1273 E. 55 St.

Ako nameravate obiskati

JUGOSLAVIJO

potujte v udobnosti potom Havre na velikanskem eks- presnem parniku francos- ke linije

"PARIS"

24. nov. — 15. dec.

"ILE DE FRANCE"

29. decembra — 19. jan.

Hitro potovanje. Izborna po- strežba. Lepe kabine v 3. razredu za dve ali štiri osebe. Svetovno znana francoska kuha. Vino brezplačno servirano z obedi. Vaša prtljaga potuje z vami do kraja, kamor ste namenjeni. Za nadaljna pojasnila in potne liste, pišite na

August Kollander Co.

6419 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio

French Line

koncem oktobra na dom Minke še dolgo ohranjena, zdrava in čila!

Umor na sejmu.

Pretekli mesec, ko se je vršil sejem v Karlovacu, je v času sejma sredi mesta 20 letni ci- ganski trgovec s konji Stevo Kovačević zaklal pred očmi mnogoštevilnih gledalcev svojo ženo, ker mu je bila nezvesta.

ZANESLJIVO

moderno zobozdravništvo po cenah, katere zmorete plačati

Vse delo je izvršeno po zanesljivem zobozdravniku, ki je že preko 18 let v enem uradu. Nobenega "bunka" in golitiranja, da se vas prisili, da pri- dete v naš urad — samo zadovoljni pacienti, ki upoštevajo delo zanesli- vega zobozdravnika, vam ga priporo- čajo. Lahko se dogovorite za sesta- nek, ki je za vas najbolj pripraven, da ne izgubite časa. Nič ne računamo za nasvete ali proračun za delo in vam nudimo enako vpludno postrežbo, ako znaša vaše delo \$1.00 ali pa \$100.00. Izvršimo samo tako delo, ki je resno potrebno, v našem uradu ne rabimo "high pressure" metode. Sleherno de- lo izvršim sam—nobenega dela ne po- šiljamo v laboratorije; zobozdravniš- tvo, toda osebno pozornost nudimo vsa- kemu pacientu.

DR. J. V. ZUPNIK

6131 ST. CLAIR AVE.
nad North American banko.
Vhod samo na E. 62. cesti

Čas za božična darila se bliža

Ker so v splošnem letos naši rojaki v starem kraju bolj potrebni podpore kakor zadnja leta, kajti povodnji, deževje, visoki davki, gospodarska kriza itd. so povečali pomanjkanje in potrebo v veli- ki meri, je naravno, da pričakujemo pomoči od onih, ki so vsaj ne- koliko na boljšem — in to smo mi Amerikanci. Skoro vsak izmed nas se spomni svojih dragih za Božične praznike z primernim da- rom — z denarno pošiljateljico. Naše zveze in naše izkušnje v po- šiljanju denarja vas zagotavljajo točno izplačilo vaše denarne po- šiljateljice onim, katerim so namenjene. Vsaka tudi najmanjša po- šiljatev bode točno in v najkrajšem času izvršena. Obrnite se na:

AUGUST KOLLANDER CO.

6419 St. Clair Ave. v Slov. Nar. Domu

Velika jesenska

PLESNA VESELICA

ki jo priredi

SLOVENSKI NARODNI DOM, na St. Clairju

V NEDELJO, 18. NOV., 1934

V SPODNJI DVORANI S. N. D.

Igral bo izvrsten Jack Nagel orkester, v zadovoljstvo starim in mladim. — VSTOPNINA 25c — Pričetek ob 7:30 zvečer.

Cenjeno občinstvo je vljudno vabljeni, da se udeležijo. Po- strežba bo prvovrstna. Vas vse vljudno vabi.

Direktorij S. N. Doma

ZAHVALA

Kruta smrt je nenadoma iztrgala iz naše srede in nas je za vedno zapustil naš ljubljeni soprog in oče

JOHN BRUSS

Zatisnil je svoje blage oči dne 18. oktobra ter smo ga pokopali dne 22. oktobra na Calvary pokopa- lišče. Pokojnik je bil rojen dne 5. maja, 1888 v va- si Planina pri Rakeku.

Naj se tem potom iskreno zahvalimo vsem onim, ki so položili tako krasne vence h krsti dragoga pokojnika. Najlepša hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, kakor tudi onim, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo. Hvala vsem, ki so ga pri- šli kropiti, ko je ležal na mrtvaškem odru ter vsem o- nim, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Hvala pogrebniemu zavodu August F. Svetek, za vzorno urejen pogreb.

Ti, dragi nepozabni soprog in oče, počivaj mirno v naročju matere zemlje, spomin na Tebe pa bo ostal v naših srečih za vedno!

Zalujoči ostali:

MARY, soproga

Albert in Edward, sinova; Dorothy, hči.

V Cleveland - Collinwood, Ohio, 17. novembra, 1934

89 PLAYERS FROM SIX ORGANS TO PLAY I. L. BASKETBALL THIS SEASON

The present I. L. Basketball League, which got under way Wednesday night, boasts a total of 89 participant players from the combined rosters of ten teams which represent six individual lodge organizations. The SDZ, with four entries, heads the list. Two teams represent the SNPJ while the SSPZ, KSKJ, CFU and Jedinstvo each have one representing team. Wednesday's opener also marks the earliest opening in the Inter-Lodge League's near four year history.

A peek into the league's archives reveals that the cake loop was first organized in 1931 by its president "Heinie" Martin Antonice. Six teams opened play on Dec. 3 and two more joined a week later to complete an eight team loop. That year the Pioneers walloped the Loyalties in the finals to take the title.

In the season of 1932-33, eight teams answered the call on Dec. 15 the opening night. Throughout the season, the Clairwoods dominated the circuit, but were upset by the Loyalties in the finals.

Last season, there appeared the first signs of growth, when the league had nine teams in its fold. These teams started campaigning on Nov. 23. After a hard struggle between four evenly matched quintets, the Spartans emerged the champions.

So far the Loyalties, Pioneers and Spartans have each won a title; below are outfits and players who will engage in the battle for 1934-35 Inter-Lodge basketball supremacy.

ST. JOSEPH SPORTS—Frank Cernec, Joseph Debenak, Frank Dolence,

Matt Kastelic, William Kastelic, Henry Urbancic, John Blaglow.
SOCAS—Joe Pultz, Ray Schmotzer, John Krasovec, Stanley Mauser, Chas. Klinec, Frank Ivancic, Melvin Michalske, Charles Magyar, Karl Valentine, Joseph Klinec.

SPARTANS—John Blazinski, Edward Dietz, Anthony Golobic, Joseph Hovecar, John Jurca, Frank Kallister, Jack Lunder, Rudolph Prochaska, Sam Richter, Edward Zgonc.

CLAIRWOODS—Joe Jenc, Albin Flaisman, Joe Zalokar, Frank Zust, Ernie Zupancic, Eddie Peck, Adolph Jalen, Edward Zaletal.

BROOKLYN SLOVENES—Frank Zeleznik, Jack Cheshnik, Frank Demshar, Paul Oblak Jr., Frank Arner, Joe Godek, Frank Zima, Joe Zeleznik.

WOODROW WILSON SERBIANS—George Starr, George Opalich, Vitold Justin, Walter Pavlich, George Hranilovich, Vito Kubilus, Nick Radlick.

EASTERN STARS—Anthony Kalin, Stephan Opalich, John Nagy, Tony Kastelic, Rudolph Lokar, Frank Gregoric, Frank Kuhel, Walter Okonski, Henry Dugoleski.

PIONEERS—Anton Yurkovich, Matt Cetinsky, Carl Spretnak, Charles Cetinsky, John Strainic, Ernest Moia, Frank Celizic, Nick Seolice, George Kavan, Kenny Greenwald.

PROGRESSIVES—Matthew Podnar, Charles Kulvin, Charles Wick, William Wood, Harold Renner, Steve Trebec, John Cvetic, Joseph Jerele, Norman Kerzic, Charles Sezon.

COMMODORES—Joe Konchan, Edward Zletz, Peter Zurovski, John Ivancic, Rudy Konchan, Tony Stepic, Rudy Kuk, Felix Weaver, J. Ewalski.

Men And Women Active In Colleges

Rudolph Nadbath, junior at Adelbert College, WRU, has been unanimously elected for membership in the Delta Phi Alpha, National Honorary German fraternity. Delta Phi Alpha seeks not only to honor and recognize excellence of scholastic attainments in the fields of learning but aims to promote the study of the German language, literature and civilization, to further interest in a better understanding of the German speaking people and to foster a sympathetic appreciation of German culture.

The organization takes into its membership only those students who have shown themselves well above the average in scholarship and personality. Nadbath's record at Reserve also shows that he won the President's Prize in 1933 and was initiated into the Junior organization of Phi Beta Kappa.

Vera Sonich, 730 Starkweather avenue and Vera Dragsich, 2128 Lakeland avenue, Lakewood have been admitted to the girls' glee club at Baldwin-Wallace College, Berea.

George Relic, worker at the Goodrich Settlement House, where he is secretary of the Senior House Council, is a student at Penn College.

Anthony Urbancic, Carl avenue, freshman at Oberlin College was home for the week-end.

John Zupan, son of the editor of the "Glasilo, KSKJ" is an active sophomore at Kent State College, where he is pursuing studies towards a Bachelor of Business Administration degree. As a freshman he was president of the class. He is a graduate of Collingwood High, where he was an honor student and a member of the German club.

Stanley Prijatelj, East 66 street, and John Oblak, Varian avenue are freshmen in the School of Pharmacy at Western Reserve University. Both are graduates of East High School.

Irma Sintic, East 63 and St. Clair, is attending Western Reserve University. She graduated with high honors last June from Notre Dame High.

Joseph Spretnak, East 55 street, brother of Carl Spretnak, prominent Pioneer, is a freshman at Ohio State University. He graduated from East Tech with honors.

Steve Guley, senior at John Carroll, was named honorary chairman of the annual senior football dance which will be given by the school Thanksgiving evening at Hotel Cleveland. Guley, a Slovene, is also captain of the Carroll football team.

The first issue of this year's "Skyline," Cleveland College literary quarterly, appeared on magazine stands November 15. Stan Zupan, senior at Cleveland, is editor-in-chief of the publication.

At the last meeting of the Scientific Academy of John Carroll university, Frank T. Suhadolnik, assistant librarian at the university presented a paper on the history of the Scientific Academy. Mr. Suhadolnik announced that a scrap book known as the "Archive," publication of the John Carroll Scientific academy in 1915, had been presented to the library. Mr. Suhadolnik is the former editor of "Cleveland Journal" and "Journal-Observer" and president of the Cleveland Club of Yugoslav Artists.

Matthew Beljan, popular Pioneer, is continuing his studies at the Western Reserve Dental College.

Ivan Zorman, Slovene poet and musician, lectured on Social Science to a class at Western Reserve University, Monday morning. About 70 students attended the lecture.

Back In Bath House, Heinie Plans Events

Martin Antonice, Sports and Lodge Figure, Appointed Superintendent of St. Clair Bath House.

Revival of interest in the St. Clair Bath House was foreseen this week, when "Heinie" Martin Antonice, one-time superintendent there was reappointed and took up his work Tuesday morning.

Sitting in his office, receiving scores of congratulations from his friends, Heinie revealed a tentative program of activities he plans to inaugurate. There will be weekly socials just as soon as things can be arranged. The House Council, once functioning under Heinie, might come back to help promote affairs serving the interest of the community. Other plans Heinie told about included a junior boys' basketball league to play at Inter-Lodge games, entertainment for Inter-Lodge games, sponsoring lodge nights at the games, whereby every lodge would show its talents on a particular night.

"There will be no Saturday socials in the Bath House," the superintendent assured. "I do not care to compete with any other group or lodge which is tax-paying and supporting this institution."

Heinie was in charge of the Bath House two years ago for about two years.

Antonice lives at 6511 Bonna avenue with his brother Ralph, who is a senior at WR Medical School, and his sisters, Antoinette, Josephine and Bertha.

Form Alumni Club

Slovene alumni of St. Ignatius High School will organize a club, it was announced this week after five former students met and drew up tentative organization plans.

The first meeting was held at the home of Frank Mramor, 1904 Kewanee avenue, Frank Mramor, August Malesek, Joseph Modic, John Pristov and Frank Sodnik attended. A general meeting for all alumni will be called shortly. Meanwhile, any interested alumnus may send his name to the English Section, 6231 St. Clair avenue.

The club will not be social, but will strive to get together the Ignatius men who have attended the "Irish" institution and most of whom have records at the school of scholastic attainments or varsity sport activities. The fact that a third of this year's Ignatius football team is Slovene is an indication of Slovene standing there.

Among some of the things the club is expected to promote is a rebuilding of the school football showing, an organization of a city-wide alumni club and an annual banquet honoring Slovenes graduating from the school.

Croats In Expo

Croatians are represented by 100 Goodrich House members at the Inter-Lodge Exposition which opened November 13 at the Euclid-13 Garage building. The exposition, which will last until November 21, is open to the public, free of charge. It is part of the Community Fund campaign, to show how 90 agencies spend money given them from the Fund.

There are on display Croatian handicraft, dramatics, calisthenics, tumbling and tap dancing.

Street Corner Gossip

Nick Lalich's younger brother is an adept pass receiver on Willson Junior High's touch football squad—George Celizic and Johnny Strainic of the Pioneers embarked for Columbus today to see the Ohio State-Michigan game—The I. L. basketball meeting held at Zeleznak's Shoe Repair shop had 31 persons present—A change in protest ruling was made—Henceforth all protests must be submitted in writing—Walter Okonski of the Eastern Stars is a former Penn College basketball flash—Charles Wick of the Progressives won athletic fame at Euclid Shore—Bill Kastelic, manager of the St. Josephs, attended Michigan U. for a semester—The W. W. Serbians practice from 7 to 8 on Friday nights while the St. Josephs limber up on Mondays from 5 to 6—

"Boogey" Dolence, catcher for the Johnston Funeral Homes in class C during the last baseball race, batted for an average of 416—Tony Pikes, amateur pugilist of the neighborhood, is a new addition to the S. D. Z. News Sports staff—He covers the I. L. basketball games for that sheet—The Orel club indoor players held a conclave at Fred Strnisa's home Thursday night to discuss 1935 I. L. baseball policies—

The next I. L. bowling meeting is scheduled for Nov. 26 at the St. Clair Bath House—All lodges attention—S. Zust with a 264 holds high singles games mark in the Holy Name Society Bowling league—Mike Nickelski scored all of his team's four touchdowns as the Pitt Panthers buried the Nebraska Cornhuskers 25 to 6 last Saturday—

George Melnikovich was the big offensive star of the Notre Dame team against Navy last Saturday at the Stadium—Although Cleveland newspapers did not pay him any glowing tribute for his fine playing, all those who attended the game and heard the voices from the stands shouting "Give it to Melnikovich" knew that the Utah flash was the best player on the field—He carried the ball more often than the entire Navy team combined—In 25 attempts at running the ball he gained a total of 88 yards for an average of 3.4—Yes sir, Cleveland fans who saw the game will remember that big number 30—

Albert Climperman won in a football guessing contest last week—Albert Pate beat old clip record at East when he did 61 to best record of 50—Joseph Vrtosnik chinned 22 times at East to break old record of 16—Helex Strainic won a gold medal at John Hay for an eight-foot broad jump—Ann Bukvic plays basketball on the Goodrich Flashes at Goodrich House and Helen Jelenic plays on the Varsity at the same place—Ann is also captain of the Goodrich team in the Inter-settlement League—Jimmy La Marr, Cleveland boxer who recently returned from the coast, answers to the name of Mike Cusic—

Albert Climperman won in a football guessing contest last week—Albert Pate beat old clip record at East when he did 61 to best record of 50—Joseph Vrtosnik chinned 22 times at East to break old record of 16—Helex Strainic won a gold medal at John Hay for an eight-foot broad jump—Ann Bukvic plays basketball on the Goodrich Flashes at Goodrich House and Helen Jelenic plays on the Varsity at the same place—Ann is also captain of the Goodrich team in the Inter-settlement League—Jimmy La Marr, Cleveland boxer who recently returned from the coast, answers to the name of Mike Cusic—

Places to Go

TONIGHT
Orel's Second Annual Fall Dance at the St. Clair National Home. Music by "Noonie" Dolan and His Radio Orchestra. Admission 30 cents.

Autumn Dance of the Hippler Guards, drill team of Waterloo Grove, 110, WC at Workmen's Home, Waterloo road. Don Anthony's orchestra.

Films and Dancing for benefit of Slovene School, at Slovene Home, Holmes avenue.

"Darinka" operetta given by singing club "Cvet" at the Workmen's Home, East 109 street and Prince avenue.

Celebration of 10th Anniversary of Lodge and 30th anniversary of SNPJ by "Velebit," 544, SNPJ, in Sachsenheim hall, 7001 Denison avenue.

Girls' Minstrel Show, given by St. Lawrence Sodality at National Home, East 80 street, off Union. Dancing after show. Senik's music. Admission 40 cents.

Ye Olde Felle Festival given by Holy Name Society at St. Vitus clubroom. Dancing to Zakrajsek's orchestra, floor show, surprise dinner, cider and other refreshments. Admission 50 cents.

Concert by Singing Society "Adria" Society Home, Reher avenue.

College Students' Home-Coming Dance given by the Serbian Club at the Serbian Hall, 1555 East 36 street. Blue Danube orchestra will play. Mike Vuchinich, Ohio State All-American will be there. "Mink" Melnikovich, Notre Dame flash who performed here against the Navy might come too. Other Yugoslav college and high-school football stars will be there.

FRIDAY, NOV. 27
Free Vaudeville Show at St. Clair Bath House. Tap dancing, singing, music. Talent from the neighborhood.

Gilpin Players Act
For Yugo-Slo. Club

Gilpin Players will perform "Hoboken Blues," a dramatic story of negro life in the big city, Wednesday, November 21, under the auspices of the Yugoslav Slovene Club, at their Karamun Theatre, East 38 and Central. The club bought out the house for the performance. Curtain is scheduled for 8 p. m.

Tea will be served after the performance at which time the audience will meet the actors.

Tickets are 75 cents and may be secured to hunters and fishermen to attend the affair. There they will be able to get together and talk about the art of hunting, their misfortunes and luck in former years. See a member of the club at your earliest convenience for a duet to the Norwood Rod and Gun Club dance.

The club extends a special invitation to hunters and fishermen to attend the affair. There they will be able to get together and talk about the art of hunting, their misfortunes and luck in former years. See a member of the club at your earliest convenience for a duet to the Norwood Rod and Gun Club dance.

The club extends a special invitation to hunters and fishermen to attend the affair. There they will be able to get together and talk about the art of hunting, their misfortunes and luck in former years. See a member of the club at your earliest convenience for a duet to the Norwood Rod and Gun Club dance.

Adamic Novel Will Be Published In Jan.

Author of "Native's Return" Writes Story About Immigrant Life; Harpers Will Print It.

First novel of Louis Adamic, "Grandsons" will be published by Harpers in January or February of 1934. It was announced this week. The date of release will be almost a year to the month after publication of the author's sensational best-seller, "The Native's Return," his first "real" success on the literary field.

"Grandsons" will deal with relatives of a Slovene immigrant pioneer in America who was killed during the Haymarket Riots in Chicago in 1886.

While Adamic is author of three books, "Dynamite" a story of class violence in America; "Laughing in the Jungle" autobiography and "The Native's Return" a travel book about Yugoslavia, "Grandsons" will be his first novel, something literary critics had been waiting for.

LOOKING OVER Inter-Lodge Opening

Doc Garbas had to throw up the first ball twice—Serbians had the largest number of rooters—a gentleman remarked that the St. Josephs had nice shapes—Popeye's Jug band attracted much attention—there was most spirit in the Serb-Spartan go—why can't the various lodges have cheer leaders, some pretty babes, at the games—it would raise ye old Inter-Lodge fight—

A sports writer turning sassiety—Dot Moenich, in green, Louise Hovecar and Anne Opeka represented the Spartans—A quartet led by Anne Yurkovich wore nifty colorful berets—Vera Milavec was there—so was Frances Jancsic—Olga Debevec wore a light yellow sweater—some former Inter-Frat stars, Peck Klopicki, Whitey Doljacek and Fran Slapac watched the game from near the door—George Voinovich, architect was there—Eastern Stars have blue and white uniforms—Spartans last year's black and orange—Serbians black and red—it was "welcome-back" night for "Heinie" and "Welcome Inter-Lodge" was printed on the sign boards—all the players wore panties—on the hell with this sassiety staff!

Places to Go

TONIGHT
Orel's Second Annual Fall Dance at the St. Clair National Home. Music by "Noonie" Dolan and His Radio Orchestra. Admission 30 cents.

Autumn Dance of the Hippler Guards, drill team of Waterloo Grove, 110, WC at Workmen's Home, Waterloo road. Don Anthony's orchestra.

Films and Dancing for benefit of Slovene School, at Slovene Home, Holmes avenue.

"Darinka" operetta given by singing club "Cvet" at the Workmen's Home, East 109 street and Prince avenue.

Celebration of 10th Anniversary of Lodge and 30th anniversary of SNPJ by "Velebit," 544, SNPJ, in Sachsenheim hall, 7001 Denison avenue.

Girls' Minstrel Show, given by St. Lawrence Sodality at National Home, East 80 street, off Union. Dancing after show. Senik's music. Admission 40 cents.

Ye Olde Felle Festival given by Holy Name Society at St. Vitus clubroom. Dancing to Zakrajsek's orchestra, floor show, surprise dinner, cider and other refreshments. Admission 50 cents.

Concert by Singing Society "Adria" Society Home, Reher avenue.

College Students' Home-Coming Dance given by the Serbian Club at the Serbian Hall, 1555 East 36 street. Blue Danube orchestra will play. Mike Vuchinich, Ohio State All-American will be there. "Mink" Melnikovich, Notre Dame flash who performed here against the Navy might come too. Other Yugoslav college and high-school football stars will be there.

FRIDAY, NOV. 27
Free Vaudeville Show at St. Clair Bath House. Tap dancing, singing, music. Talent from the neighborhood.

Gilpin Players Act
For Yugo-Slo. Club

Gilpin Players will perform "Hoboken Blues," a dramatic story of negro life in the big city, Wednesday, November 21, under the auspices of the Yugoslav Slovene Club, at their Karamun Theatre, East 38 and Central. The club bought out the house for the performance. Curtain is scheduled for 8 p. m.

Tea will be served after the performance at which time the audience will meet the actors.

Tickets are 75 cents and may be secured to hunters and fishermen to attend the affair. There they will be able to get together and talk about the art of hunting, their misfortunes and luck in former years. See a member of the club at your earliest convenience for a duet to the Norwood Rod and Gun Club dance.

The club extends a special invitation to hunters and fishermen to attend the affair. There they will be able to get together and talk about the art of hunting, their misfortunes and luck in former years. See a member of the club at your earliest convenience for a duet to the Norwood Rod and Gun Club dance.

The club extends a special invitation to hunters and fishermen to attend the affair. There they will be able to get together and talk about the art of hunting, their misfortunes and luck in former years. See a member of the club at your earliest convenience for a duet to the Norwood Rod and Gun Club dance.

Gay Way...

Orels have a historian who takes care of saving all publicity received by the club—Gus Malensek, Norwood rd. butcher, brings sausages along when he goes calling—Joe Modic, Adelbert junior is working on brain cells of jelly fish—Louis Zupancic is a star singer at East; he sang in the Peace Commemoration program last week—Anthony Rossman is directing the girls' minstrel show at St. Lawrence tomorrow and Jean Dedek is the interlocutor—Mary Gusic, Goldie Jelenic, Paul Bogdanovich and Ann Bukvic edit the Goodrich House organ, a mimeographed monthly—

Stella Slosier is a member of Kappa Theta Pi, girl sorority formed for social purposes—Rose Urbic is secretary and Sylvia Krasovic is assistant on students' committee planning a carnival for December 7 at East Hi—Socialist play contest is still on—info will be given at club rooms, Old Building, St. Clair National Home—one wooing his girl: "you're so bewitching; I'm all twirling"—and that girl who said "I wish there were more men in the world!"—Frank Miklar is writing a play based on immigrant proletarian life for a theme paper at Western Reserve—kids are rejoicing that schools might close soon—

Vida Kunse was a winner in the Zarja essay contest, the only one of the younger set to win—Josephine Lunder is active at the Spanish Club of East Hi—honor studies at John Hay: Catherine Samsa, Ralph Bizjak, Helen Perko, Katherine Kral, Lillian Pavlich, Margaret Miclovich—"Mike" Suhadolc is going in for vaudeville skating—Sylvia Krasovic and Rose Urbic were initiated into the East Honor Society, which is based on leadership, scholarship, character and service—there will be a new Croat paper started in Cleveland soon—Frank Ie is in Lorain this week entertaining at a nite club—

Ever hear that girls have "cow licks" in their hair?—H. Gregory Prusheck, artist, was in Pittsburgh last Sunday looking at the Carnegie International Art Exposition—Zakrajsek's Clevelanders orchestra just finished an engagement at the Allerton—Mary Senirovic and Helen Kelsich are on the committee planning the Hay Senior Prom Dec. 7—Mary Jelenic is proxy, Mary Gusic, vice-proxy and Goldie Jelenic head of entertainment committee of the All-American Girls of Goodrich House—Frank Marzlikar, Jr., opened a shoe repair shop on East 200 street and Lindberg—Miss Jean and Mary Pifolt are visiting here from Courtney, Pa.; they're staying by Mr. and Mrs. Henikman, 19850 Ormiston avenue—

Membership in the Lovejoys, service club at John Hay includes: Frances Perko, Stella Slosier, Josephine Skufca, Dorothy Lunder and Mildred Novak—Tony Anzlovar, Ed Azman, Fritz Tomazic, Charley Cetinsky, Mary Verbic were some who attended the N-D Navy game—Lorain Slovenes were here in big numbers Sat. and Sun., first for the game and second for the opera—Zivoder's farm house in Dover is built of lumber from the old Lakeside hospital and bricks from the old city hall—Zarja singers were fooled by the sports end Sunday night when he asked them to autograph a program and offered the fountain pen—each one jumped because the fountain pen had a spring inside—Matt Debevec is sporting a nifty sport coat—

St. Vitus Sodality elected the following officers: Tomi Svetanovic, president; Helen Sirc, vice-president; Jean Tomc, secretary; Sophie Lach, treasurer; Ann Turk, librarian and Ann Doles, assistant librarian.

Faculty of School of Education, Western Reserve, heard about Yugoslavia Wednesday afternoon at a faculty tea—Charles Stare, East 61 street, is recovering from an operation at Glenville hospital—Joe Modic, WRU junior, chums around with the dean of Baldwin-Wallace—Ann Hrovat, 21001 Ivan avenue, returned from a month's vacation at Kenosha, Wis.—Mary Homovec, 1052 East 72 street is in Glenville hospital after an operation—Tony Anzlovar entertained his Notre Dame friends with a party at Hotel Cleveland after the Navy game Saturday—

Revolutionary changes in logarithmic tables were discovered by Milutin Stepanovich, Belgrade mathematician. He claims that his system is a change from the one used basically for almost a 100 years. His system covers in 33 small pages what it took 183 in the old. He worked out the new system in 1933 after eight years' work on it.

Subjects and dates of lectures on present-day Slovene writers which will be delivered at the St. Clair Branch Library by Anthony J. Klinecar, B. S. (Illinois) were released this week. They are:

December 4: "Dr. France Preseren, poet of romance."

December 11: "Ivan Cankar, novelist of the disinherited."

January 8: "Oton Zupancic, poet of song."

January 15: "Vladimir Levstik, novelist of peasant life."

League Highs: Team, Three Games, 2932. Team Singles—Ordinary, 1058. Ind. Three—Leskovec 680, Simec 254.

Lectures Announced
Subjects and dates of lectures on present-day Slovene writers which will be delivered at the St. Clair Branch Library by Anthony J. Klinecar, B. S. (Illinois) were released this week. They are:

December 4: "Dr. France Preseren, poet of romance."

December 11: "Ivan Cankar, novelist of the disinherited."

January 8: "Oton Zupancic, poet of song."

January 15: "Vladimir Levstik, novelist of peasant life."

350 I. L. FANS TURN OUT FOR OPENER AS W. W. SERBS SINK CHAMPIONS 25-13

Eastern Stars 31, Socas 18; St. Josephs 31, Progressives 22; Serbians 25, Spartans 13; Clairwoods 36; Brooklyn Slovenes 18

Adria To Give Variety Concert

By "ADRIA"

Sunday, November 18 is going to be the big red letter day in Euclid. On that day Euclid's popular singing club "Adria" is giving its fall concert under the capable direction of Frank Vauter. The concert will be held in the Slovene Society Home, Reher avenue.

The program was given much consideration in regard to variety, spice, solo and duet work. There will also be an impersonating act by Euclid's future "prima donna," Jacqueline Perme, daughter of Mr. and Mrs. John J. Perme. She has all its takes to amuse a crowd. The act that she is to present Sunday is in itself very unusual, and has never been put on before.

Our neighboring singing club "Socas" has accepted "Adria's" invitation and will appear with its 60 singers. Both clubs will also combine for several songs.

At the dance, which will follow the concert, Johnny Sulen and his boys will play.

The addition of several new stars made the Eastern Stars look like an entirely new outfit. Generated and paced by Walter Okonski, the Stars had no trouble in downing the Socas 31 to 18. The Stars should give the Clairwoods a good run for the I. L. laurels in the Inter-Lodge League.

The Clairwoods supplied the scoring machine for the evening in the final when they totaled up 37 points against the Socas' fifteen markers. The performance of the Clairwoods well branded them as the dark horse of the league.

The addition of several new stars made the Eastern Stars look like an entirely new outfit. Generated and paced by Walter Okonski, the Stars had no trouble in downing the Socas 31 to 18. The Stars should give the Clairwoods a good run for the I. L. laurels in the Inter-Lodge League.

The addition of several new stars made the Eastern Stars look like an entirely new outfit. Generated and paced by Walter Okonski, the Stars had no trouble in downing the Socas 31 to 18. The Stars should give the Clairwoods a good run for the I. L. laurels in the Inter-Lodge League.

The addition of several new stars made the Eastern Stars look like an entirely new outfit. Generated and paced by Walter Okonski, the Stars had no trouble in downing the Socas 31 to 18. The Stars should give the Clairwoods a good run for the I. L. laurels in the Inter-Lodge League.

The addition of several new stars made the Eastern Stars look like an entirely new outfit. Generated and paced by Walter Okonski, the Stars had no trouble in downing the Socas 31 to 18. The Stars should give the Clairwoods a good run for the I. L. laurels in the Inter-Lodge League.

The addition of several new stars made the Eastern Stars look like an entirely new outfit. Generated and paced by Walter Okonski, the Stars had no trouble in downing the Socas 31 to 18. The Stars should give the Clairwoods a good run for the I. L. laurels in the Inter-Lodge League.

The addition of several new stars made the Eastern Stars look like an entirely new outfit. Generated and paced by Walter Okonski, the Stars had no trouble in downing the Socas 31 to 18. The Stars should give the Clairwoods a good run for the I. L. laurels in the Inter-Lodge League.

The addition of several new stars made the Eastern Stars look like an entirely new outfit. Generated and paced by Walter Okonski, the Stars had no trouble in downing the Socas 31 to 18. The Stars should give the Clairwoods a good run for the I. L. laurels in the Inter-Lodge League.

The addition of several new stars made the Eastern Stars look like an entirely new outfit. Generated and paced by Walter Okonski, the Stars had no trouble in downing the Socas 31 to 18. The Stars should give the Clairwoods a good run for the I. L. laurels in the Inter-Lodge League.

The addition of several new stars made the Eastern Stars look like an entirely new outfit. Generated and paced by Walter Okonski, the Stars had no trouble in downing the Socas 31 to 18. The Stars should give the Clairwoods a good run for the I. L. laurels in the Inter-Lodge League.

The addition of several new stars made the Eastern Stars look like an entirely new outfit. Generated and paced by Walter Okonski, the Stars had no trouble in downing the Socas 31 to 18. The Stars should give the Clairwoods a good run for the I. L. laurels in the Inter-Lodge League.

The addition of several new stars made the Eastern Stars look like an entirely new outfit